

Samarbeid skal gi bedre tjenester

Foto: Harald Sæterøy, Trondheim-Avisa.

Ordfører i samkommunen Gerd Janne Kristoffersen og varaordfører i samkommunen Odd Thraning.

- Vi skal gi bedre tjenester til innbyggere og næringsliv i Levanger og Verdal. Det er det klare målet med samarbeidet i Innherred samkommune, sier ordførerne i de to nabokommunene.

Gerd Janne Kristoffersen fra Verdal er den første ordføreren i Innherred samkommune. Sammen med Odd Thraning fra Levanger (varaordfører) utgjør hun den politiske ledelsen i samkommunen.

Begge understreker at dette er et samarbeid mellom to selvstendige kommuner, og ikke starten på en kommunesammenslåing.

- Hvis vi hadde startet med å diskutere sammenslåing ville vi ikke kommet noen vei. Vi gjennomfører et tett og forpliktende samarbeid uten å starte en debatt som ville blitt helt lamende. Dette er et alternativ til sammenslåing for to kommuner som i utgangspunktet er robuste i størrelse, sier Gerd Janne Kristoffersen.

Odd Thraning legger til at hver av kommunene vil fortsette å satse på sin egenart, samtidig som de samarbeider tett innenfor definerte områder.

Ikke nytt nivå

Ordførerne er også opptatt av at samkommunen ikke skal være noe "nytt nivå" som innbyggerne skal forholde seg til.

- Samkommunen er ingen "overkommune". Den er snarere en slags "datterbedrift" for to kommuner som velger å gjøre mye i fellesskap. Det vi gjør sammen organiserer vi i samkommunen, for å gjøre jobben mer effektivt og med politisk styring. For befolkningen skal det ikke bety noe om en tjeneste ligger innenfor samkommunen eller i den enkelte kommune. Men for den politiske styringen er dette en lang bedre modell enn tradisjonelt interkommunalt samarbeid, sier Odd Thraning.

- Rådmann Rudolf Holmvik i Verdal forteller om stor interesse fra andre kommuner: - Vi får en rekke spørsmål fra andre kommuner og besøk av delegasjoner som vil lære av det vi gjør, sier Holmvik.

Næringsutvikling

Ordførerne er også opptatt av bedre og mer effektiv næringsutvikling i hele Innherred.

- Vi skal utvikle Innherred sammen, også i samarbeid med andre kommuner, fylkeskommunen og ikke minst næringslivet selv. Husk at Verdal og Levanger sammen er Norges største landbrukskommune. Og vi har handel og viktig industri som skal og må videreutvikles. Dette krever en innsats som vi må gjøre i fellesskap. Vi blir mer effektive når vi kan operere med felles regelverk, felles planavdeling og et felles arbeid for næringsutvikling med sterkere kompetanse, sier de to innherredsordførerne.

- Økonomien er dårlig i mange kommuner, også i våre. Samtidig er det et veldig press fra sentrale myndigheter for å drive kommunene mer effektivt. Uten større grep ville det etter hvert blitt veldig vanskelig for innbyggerne i kommunene våre, påpeker de.

- Over tid skal vi bruke mindre penger på administrasjon. Det er et mål å bruke en størst mulig del av

midlene på å produsere tjenester som er viktig for innbyggerne, slik som pleie, omsorg og skole. Derfor må vi være på vakt for å unngå at det blir mer byråkrati. Effekten skal helt klart være omvendt, sier Gerd Janne Kristoffersen.

Bedre fagmiljøer

Ordførerne legger vekt på at samarbeid gir sterkere fagmiljøer i Verdal og Levanger vil de styrke hverandre. Kompetansen blir bedre og bredere, og vi gjør sårbare fagmiljøer mer robuste, sier de; og trekker fram eksempler som PP-tjeneste, barnevern, helsesøster og rusomsorg.

- Innbyggerne vil merke effekten over tid. Bredere og sterkere kompetanse gjør det mulig å forebygge mer framfor å reparere skader, sier de.

- Innbyggerne vil merke effekten over tid. Bredere og sterkere kompetanse gjør det mulig å forebygge mer framfor å reparere skader, sier de.

Gode erfaringer

Begge påpeker at det vil ta tid før de virkelige effektene av samkommunen vil vise seg, men de er overbevist om at tilbudene vil bli bedre enn om kommunene hadde fortsatt som før.

Vel et halvt år etter at samkommunen ble startet, er ordførerne enige om at erfaringene er gode.

- Over forventning! Det var veldig mye styr for å få det til, og mye som skal på plass. Vi snakker om en stor omstilling, ikke minst for ansatte. Selvfølgelig har det vært en del problemer, og selvfølgelig vil det ta tid før de langsiktige effektene av samarbeidet viser seg. Men vi er i rute og det meste har gått bra, sier de.

De legger vekt på at samarbeidsklimaet er godt på politisk nivå. - Vi har unngått at vi som politikere tenker "vårt" og "deres". Det er helt avgjørende for å lykkes. Dette går ikke bra dersom politikere stiller som representanter for hver sin kommune. Å vise raushet med hverandre er en konkret test på samarbeidsviljen.

Næringsutvikling

Ordførerne er også opptatt av bedre og mer effektiv næringsutvikling i hele Innherred.

- Vi skal utvikle Innherred sammen, også i samarbeid med andre kommuner, fylkeskommunen og ikke minst næringslivet selv. Husk at Verdal og Levanger sammen er Norges største landbrukskommune. Og vi har handel og viktig industri som skal og må videreutvikles. Dette krever en innsats som vi må gjøre i fellesskap. Vi blir mer effektive når vi kan operere med felles regelverk, felles planavdeling og et felles arbeid for næringsutvikling med sterkere kompetanse, sier de to innherredsordførerne.

- Økonomien er dårlig i mange kommuner, også i våre. Samtidig er det et veldig press fra sentrale myndigheter for å drive kommunene mer effektivt. Uten større grep ville det etter hvert blitt veldig vanskelig for innbyggerne i kommunene våre, påpeker de.

- Over tid skal vi bruke mindre penger på administrasjon. Det er et mål å bruke en størst mulig del av

Hva er Innherred samkommune?

Innherred samkommune er et omfattende og forpliktende samarbeid mellom nabokommunene Verdal og Levanger. Samkommunen et forsøk, som varer til og med 2007. Prosjektet ble startet 1. februar 2004.

Samkommunen omfatter langt mer enn tradisjonelt interkommunalt samarbeid. Samkommunen er en egen juridisk enhet, politisk styrt av et eget samkommunestyre med like mange politikere fra Levanger og Verdal. De første to årene er verdalsordfører Gerd Janne Kristoffersen også ordfører i samkommunen, mens Odd Thraning fra Levanger er varaordfører. Etter to år skifter de roller.

Samkommuneforsøket innebærer ingen planer om å slå sammen kommunene. I praksis betyr det at de to kommunene utfører en rekke av sine tjenester sammen, uten å starte noen diskusjon om sammenslåing.

Fra 2004 ligger områdene Barn og familie, Helse og rehabilitering, Landbruk/naturforvaltning, Lønn/personal/IT, Plan/byggesak/oppmåling/miljø, Kemner og Økonomi i samkommunen.

Øvrige områder styres selvstendig i de to kommunene. Dette omfatter blant annet de største områdene, som er pleie/omsorg og skole/barnehage.

Det blir ikke opprettet noen ny administrasjon for samkommunen. Administrativt styres samkommunen ved at medarbeidere fra de to kommunene rent organisasjonsmessig er blitt "flyttet over" i samkommunen. Noen av enhetene har base i Verdal og andre i Levanger. I noen enheter er alle ansatte samlet på ett sted, mens andre har medarbeidere både i Levanger og Verdal.

Rådmennene i de to kommunene fungerer også som administrativ ledelse for samkommunen. Øverste leder (administrasjonssjefen) skifter mellom Levanger og Verdal og sitter i to år av gangen. Rådmannen i Levanger, Ola Stene er administrasjonssjef de første to årene.

For innbyggerne i Levanger og Verdal skal det ikke ha noen betydning om en tjeneste rent organisasjonsmessig ligger i samkommunen eller den enkelte kommune. Det skal heller ikke spille noen rolle om saksbehandleren har kontor i det ene eller andre rådhuset. Trenger du kontakt eller hjelp skal du uansett ta kontakt med servicekontoret der du bor (se side 1). Der får du informasjon eller blir formidlet til riktig saksbehandler.

Ønsker felles næringssselskap

Forslaget om et felles næringssselskap for Verdal og Levanger får bred støtte fra næringslivet i begge kommunene.

I dag er det relativt stor forskjell på arbeidet for næringsutvikling i de to kommunene. Verdal er gitt status som nyskaps- og utviklingskommune ("omstillingskommune") av Kommunal- og regionaldepartementet i perioden fra 2002 til og med 2007. Dette gir tilgang til midler fra stat og fylkeskommune til nyskaps og utviklingsarbeid. Disse midlene forvaltes av selskapet Verdal Vekst AS, som har bygd opp et godt kompetansemiljø for næringsutvikling.

I Levanger har Levanger Næringssselskap i stor grad drevet med utvikling av næringsområder og drift av næringsseidom.

En prosjektgruppe med bred deltakelse fra de to kommunene og næringslivet utredet hvordan næringsarbeidet i Levanger og Verdal kan drives i fellesskap. Gruppen anbefaler blant annet at Verdal Vekst fra 1.1.2005 får navnet Innherred Vekst, og arbeider med næringsutvikling i begge kommunene. Dette vil også innebære at utviklingsmidler kan brukes i hele samkommunen, og at begge kommunene bidrar likt økonomisk til denne virksomheten. Gruppen anbefaler at næringssselskapene slås sammen til ett selskap når

omstillingsperioden er over i 2008.

1. september var nærmere 50 representanter for kommunene og næringslivet samlet for å drøfte de foreløpige forslagene og videre arbeid på området. I møtet var det bred støtte fra næringslivet om at samarbeid er riktig vei å gå. - Økt samarbeid gir gode synergier, men det er viktig med lokal forankring og tillit fra næringslivet. Lykkes vi med det, vil dette løfte miljøet og blir en vinn-vinn situasjon, sier Tore Sæther fra COMMIDT AS i Levanger.

Han får støtte fra daglig leder Sten Solum i Verdalskalk. - Jeg ser fordeler med en samordning. Bransjene blir større, og vi kan oppnå en samspilleffekt. Et selskap som Innherred Vekst kan bidra til å stimulere nødvendig arbeid for omstilling og utvikling, sier han.

Også Norske Skog ser positivt på et slikt samarbeid. - Vi støtter fullt ut ambisjonene om å arbeide sammen. Men det er viktig at vi fokuserer på konkrete oppgaver og resultater, og bygger på det næringslivet vi har, sier personal- og informasjonssjef Per Anders Folladal i Norske Skog Skogn.

Arne U. Hoff fra konsultantselskapet KPMG er prosjektleder for utredningen om et felles næringssselskap. Han peker på at den største utfordringen blir å utvikle et felles næringssselskap som kan stå på egne ben fra 2008, i samspill med andre aktører. - Vi skal arbeide videre med disse spørsmålene, og er fortsatt svært åpne for å få gode innspill fra næringsliv og offentlige aktører, sier Hoff.

Dette gjør kommunene sammen

Her er noen eksempler på områder hvor Verdal og Levanger kommuner nå løser oppgavene sammen:

- Barnevern, PPT og helsestasjon
- Helse og rehabilitering (legjetjeneste, ergoterapi, psykiatri, fysioterapi, rusomsorg)

- Skatteoppkreving
- Innfordring og regnskap
- Landbruk og naturforvaltning
- Plan- og byggesaker, oppmåling og miljø
- Lønn og personalforvaltning
- Felles IT-avdeling og datasystemer

STYRET: Innherred samkommunestyre og rådmenn består av Steinar Mikalsen (vara for Olav Norberg) (foran t.v.), Gerd Janne Kristoffersen, Odd Thraning, Kåre Norum, Gunnhild O. Nesgård, Hilde Haugan Hynne, Rannveig M. Arentz og Hans Heieraas. Bak f.v.: Ola Stene, Brit Fredriksen, Kristin J. Hildrum, Gudny Ronlang, Jostein Trøite, Bjørn Iversen, Trine Hallem, (vara for Lennart Johansson), Trude Holm, Tomas I. Hallem og Rudolf Holmvik. Birger Meinhardt (ikke til stede)

Først i landet

Innherred samkommune er den første og så langt eneste av sitt slag i landet. Den blir omfattet med stor interesse fra sentrale myndigheter og andre kommuner.

Forsøket i Levanger og Verdal får økonomisk støtte fra Fylkesmannen og Kommunal- og regionaldepartementet. Da søknaden ble godkjent, uttalte kommunalminister Erna Solberg at hun ser på forsøket med samkommune som interessant og nyskapende i nasjonal sammenheng.

- Det er en utfordring for kommunene å finne frem til gode og forpliktende samarbeidsmodeller

som kan legge til rette for best mulig service for innbyggerne. Dessuten er det viktig å innhente erfaringer med alternative måter å organisere seg på, sa statsråden.

Erfaringene fra Verdal og Levanger vil bli løpende evaluert blant annet gjennom forskning støttet av Kommunenes Sentralforbund.

Rådmann Rudolf Holmvik i Verdal forteller om stor interesse fra andre kommuner: - Vi får en rekke spørsmål fra andre kommuner og besøk av delegasjoner som vil lære av det vi gjør, sier Holmvik.

15 millioner i effektivisering

Innherred samkommune skal gi en effektiviseringsgevinst på ca. 15 millioner kroner i forsøksperioden 2004-2007. Dette ligger til grunn i planene for samkommunen, og gjenspeiles også i forslagene til økonomiplaner som skal behandles av Verdal og Levanger kommuner i høst. -Effektiviseringsgevinsten vil først og fremst kunne tas ut ved at innbyggerne får bedre tjenester enn de ellers ville fått, sier administrasjonssjef Ola Stene (bildet).

Foto: Marianne Tonset, Levanger-Avisa

